ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА І МЕНСКАГА КОМІТЭТАЎ ЛЕНІНСКАГА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗУ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

№ 83 (465) Аўторак 26 ліпеня 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню ў аўторак, чацьвер і суботу | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена“: Менск, Комсам. 25.

Рыхтуйцеся да МЮД'у

Набліжаецца першая нядзеля ў верасьні. 4-га верасьня сусьветны комсамол будзе сьвяткаваць XIII-ты МЮД.

Час для падрыхтоўкі — дастатковы.

Зараз яшчэ няма вызначаных лёзунгаў да МЮД'у, але склаўшыяся міжнародныя абставіны дыктуюць з усёй яскравасьцю нашы задачы.

Асноўныя з іх наступныя:

— Узмацненьне абароны СССР.

— Наладжваньне сувязі і дапамогі замежным комсамолам.

— Больш увагі рацыяналізацыі прамысловасьці, барацьбе з бюрократызмам, коопэрыраваньню сельскай гаспадаркі.

— Разам з партыяй і пад яе кіраўніцтвам, як і раней, будзем захоўваць яе і саюзу адзінства.

— Больш увагі дзеткамруху.

Выходзячы з гэтых задач і трэба цяпер-жа прыступіць да падрыхтоўкі к МЮД'у.

У правядзеньні МЮД'у ў мінулым годзе мы мелі шэраг недахопаў, як: слабае растлумачваньне лёзунгаў дню, недастатковая падрыхтоўка да сходаў, слабае ўцягненьне моладзі ў практычную работу і г. д.

У гэтым годзе МЮД супадае з буйнейшымі палітычнымі кампаніямі, як та: тыдзень УсеЦСПС, прызыў 1905 году і падрыхтоўка да 10-цігодзьдзя Кастрычніка.

Для комсамолу адчыняецца шырокае поле дзейнасьці па увязцы гэтых кампаній з МЮД'ам. Калі ў мінулым годзе МЮД у многіх мясцох прашоў недастаткова масава, то ў гэтым годзе, як ніколі патрабуецца найбольшыя ініцыятывы, энэргія у падрыхтоўцы К МЮД'у. Трэба ячэйкам зараз-жа прыступіць да асьвятленьня пытаньняў аб МЮД'зе сярод усяе масы заводу, вёскі і установы, трэба індывідуальна растлумачыць рабочай і сялянскай моладзі значэньне іх сьвята; не адрываючыся ад буднічнай работы, упарта, з старэйшымі весьці падрыхтоўку да карнавалу і дэмонстрацыі ў дзень МЮД'у.

У задачу ячэйкі ўваходзіць праверыць, што яна зрабіла ў справе інтэрнацыянальнага выхаваньня к моманту XII-го МЮД'у.

Клюбам, юнсэкцыям, драмгурткам, асабліва ў вёсцы, трэба пакапаціцца лепш і больш зразумела для рабоча-сялянскай моладзі ў мастацкіх формах адбіць МЮД.

Усім са ўсёй відавочнасьцю зразумела пагроза вайны нашай краіне, пагэтаму да дню МЮД выканаем лёзунг: **«няма комсамольца, як-б ня ведаў вайсковай справы і дзяўчыны, якая-б ня ведала абавязкаў санітарнай сястры“.**

Усе магчымасьці для пасьпяховага правядзеньня МЮД'у ёсьць і пры ўзмацнёнай рабоце, галоўнае без казённага да яе падходу, стойкай дысцыпліне, пры дапамозе партыі; падрыхтоўку да сьвята трэба разьвярнуць зараз-жа.

Манэўры Балтыйскага флёту

Т. т. Варашылаў і Муклевіч на лінкоры „Парыская Комуна“

20-га ліпеня Чырвоны Балтыйскі флёт вышаў у вялікі паход. Мэта паходу — ПРАВЕРКА РАБОТЫ КАРАБЛЁЎ У ЗЛУЧЭНЬНЯХ, ЭСКАДРАХ.

У паходзе прымаюць удзел наркамваенмор тав. ВАРАШЫЛАЎ, начальнік марскіх сіл СССР тав. МУКЛЕВІЧ, старшыня Ленінградзкага губвыканкому тав. КОМАРАЎ, тав. УГЛАРАЎ і др.

Настрой у маракоў, асабліва ў маладых, якія першы раз удзельнічаюць у такім паходзе — НАДЗВЫЧАЙНА БАДЗЁРЫ...

На другі дзень, 21-га ліпеня, у адчыненым моры распачаліся баявыя манэўры.

Тав. ВАРАШЫЛАЎ і МУКЛЕВІЧ увесь час цікавяцца і знаёмяцца з паходным бытам маракоў. У час наведаньня лінкору „ПАРЫСКАЯ КОМУНА“, маракі з радасьцю адзначалі ДОБРЫЯ АДНОСІНЫ да іх з боку каманднага складу.

22-га ліпеня ў адчыненым моры, далёка ад савецкіх берагоў адбыўся агульны сход чырвонафлёццаў лінкору „МАРАТ“, на якім т. ВАРАШЫЛАЎ выступіў з вялікім дакладам аб МІЖНАРОДНЫМ І ЎНУТРАНЫМ СТАНОВІШЧЫ СССР. Застанавіўшыся на ваеннай небясьпецы, тав. ВАРАШЫЛАЎ зазначыў, што ў гэтых адносінах НАДЫХОДЗЯЧЫ ГОД БУДЗЕ САМЫМ ЦЯЖКІМ ГОДАМ. ВАРОЖЫЯ НАМ КРАІНЫ, ЯК ВІДАЦЬ, ПЕРАНОСЯЦЬ НА ГЭТЫ ГОД СВАЕ НАЙБОЛЬШ РАШУЧЫЯ КРОКІ СУПРОЦЬ САЮЗУ СССР.

— ВА ЎСЯКІМ ВЫПАДКУ, — СКАЗАЎ ТАВ. ВАРАШЫЛАЎ, — ЧЫРВОНАФЛЁЦЦЫ ПАВІННЫ ЎСЯМЕРНА ПАДРЫХТАВАЦЦА ДА АБАРОНЫ СССР.

Паход працягнецца 3-4 дні. К часу звароту Балтыйскай эскадры, у Кранштат выедуць прадстаўнікі Ленінградзкага Губкому ЎсеЛКСМ з гурткамі самадзейнасьці для арганізацыі ўрачыстага спатканьня.

Дэмонстрацыя дасягненьняў

З 10 па 15 жніўня ў Гомлі адбудзецца 3-яе ўсебеларускае сьвята фізычнай культуры, у якім прымуць удзел усе акругі. Звыш 150 лепшых фізкультурнікаў Беларусі — прадстаўнікі ўсіх акруг будуць дэмонстраваць свае дасягненьні па летніх відах фізычных практыкаваньняў.

Усебеларускае сьвята фізычнай культуры ставіць сваёй мэтай: папулярызацыю летніх відаў фізычных практыкаваньняў і гульняў сярод шырокіх мас працоўнага насельніцтва, падняцьце інтэнсыўнасьці работы гурткоў фізкультуры пры пераважнасьці ў зьмесьце работы спаборніцкіх момантаў і выяўленьне спортыўна-тэхнічных дасягненьняў па ўсіх выглядах легкай атлётыкі і гульняў.

Выходзячы з азначаных задач і пабудавана ўся праграма ўсебеларускага сьвята, яна мае элемэнты як спортыўна-гімнастычнага характару (бег, скачкі, кіданьне дыску, гранаты, штурханьне ядра і г. д.), так і агітацыйнага (паказальныя выступленьні, гульні і інш.).

Характэрна, што ў сьвяце будзе прымаць удзел 50 проц. жанчын.

Прынцып спаборніцтваў колектыўны. Каманда, паказаўшая лепшыя сярэднія дасягненьні, атрымае першы прыз.

Да гэтага сьвята ўжо зараз вядзецца ўзмацненая падрыхтоўка: у акругах і раёнах праводзяцца акруговыя і раённыя спаборніцтвы, якія ставяць сваёй мэтай выявіць лепшы колектыў. Бязумоўна, што посьпех сьвята залежыць ад ступені падрыхтоўкі да яго. Да гэтага важнага мерапрыемства неабходна прыцягнуць усю грамадзкую думку, трэба, каб у кожным гуртку вялася адпаведная работа па падрыхтоўцы і вылучэньню лепшых фізкультурнікаў на ўсебеларускае сьвята.

Саветам фізкультуры ўжо зараз неабходна зьвярнуць увагу на падбор удзельнікаў, дабіцца перавагі ў пасылаемых камандах рабочай і сялянскай моладзі.

Паколькі гэтае сьвята павінна выявіць дасягненьні Беларускай арганізацыі фізкультуры, неабходна, каб уся маса фізкультурнікаў прымала актыўны ўдзел у правядзеньні апошняга, для чаго неабходна гурткавыя, раённыя і акруговыя спаборніцтвы праводзіць па магчыма прасьцейшым праграмам (вядома, прыменіцельна да праграмы ўсебеларускага сьвята) з мэтай прыцягненьня да іх найбольшага ліку фізкультурнікаў.

У гэтым годзе мы праводзім сьвята ва ўмовах абастрыўшыхся міжнародных абставін. Пагроза вайны навісла над Савецкім Саюзам. Гэтае сьвята павінна зьявіцца дэмонстрацыяй магутнасьці здароўя, сьмеласьці і гнуткасьці працоўных Беларусі, бо апошнім у выпадку нападу на Савецкі Саюз прыдзецца свае здаровыя мышцы і бадзёры дух выкарыстаць для абароны інтарэсаў Савецкага Саюзу.

Фізкультурнікі! Больш увагі, падрыхтоўцы і правядзенню фізкультурнага сьвята, якое павінна праілюстраваць нашы дасягненьні і недахопы ў галіне фізычнага аздараўленьня працоўных. **Л. Леў.**

Гаміндан парваў з комуністымі.

Рэволюцыйныя гамінданаўцы пакідаюць партыю

Афіцыйны разрыў Гаміндану з комуністымі

Дэклярацыя кітайскай компартыі і заява ўдавы Сун-Ят-Сэна выклікалі некаторае смушчэньне сярод уханскіх кіраўнікоў Гаміндану. Аднак гэтыя кіраўнікі ня толькі засталіся на сваёй ранейшай позыцыі, але, наадварот, схіляюцца, як відаць, да яшчэ больш рашучых дзейнасьцяй.

Ня гледзячы на ўсе прынятыя меры, дэклярацыя компартыі і заява ўдавы Сун-Ят-Сэна зрабіліся вядомымі ў самых шырокіх колах. Дэклярацыя компартыі покуль у друку не зьяўлялася.

У адказ на дэклярацыю компартыі сёньня апублікавана паведамленьне прэзыдыуму політбюро Гаміндану, якое абвяшчае фактычны разрыў з комуністымі.

Гаміндан уступіў на шлях контр-рэволюцыі

Пакінуўшы свой пост, начальнік палітычнага кіраўніцтва ўханскай арміі Дэн-Ен-Да пакінуў разьвітальны ліст, адрасаваны «Тав. з Гаміндану». У пісьме гаворыцца:

«Прынцыпы Сун-Ят-Сэна скажаюцца. Многія члены партыі адкрыта адыходзяць ад іх. Праўда, арганізацыя ваеннага паходу супроць Чжан-Цзо-Ліна і Чан-Кай-Шы прадаўжаецца, аднак адносіны членаў ЦК Гаміндану да паходу зьмяніліся.

Тыя з іх, якія не выказваліся за паход супроць Чан-Кай-Шы, у сучасны момант стаяць за кампраміс і гатовы капітуліраваць; тыя з іх, хто раней з энтузіязмам выказваўся за саюз усіх рэволюцыйных сіл, прапануюць парваць з комуністычнай партыяй; тыя з іх, хто раней абараняў інтарэсы рабочых і сялян, робяць масавыя забойствы рабочых і сялян.

Між тым, сапраўдная сіла партыі павінна будавацца на палітычнай рабоце сярод прыгнечаных і эксплёатуемых; калі Гаміндан і далей пойдзе па такому шляху, як гэта ён робіць цяпер, партыя ператворыцца ў контр-рэволюцыйную. Калі толькі Гаміндан ня возьме на сябе абарону інтарэсаў рабочых і сялян і не вырашыць аграрнага пытаньня, дык ён страціць значэньне партыі, кіруючай рэволюцыяй, вынікам чаго будзе паражэньне рэволюцыі, як у 1911 годзе.

У заключэньне Дэн-Ен-Да заклікае таварышоў прадаўжаць барацьбу за прынцыпы Сун-Ят-Сэна.

У стане кітайскіх імпэрыялістаў

Становішча ў Кітаі надзвычайна заблытана. Да роўнавыглядной і часта процівārачывай інфармацыі розных буржуазных газэт і агэнцтваў трэба, вядома, адносіцца з вялікай асьцярожнасьцю. Гэта інфармацыя амаль адначасова гаворыць аб перагаворах паміж Нанкінам і Уханам і аб падрыхтоўцы абодвых бакоў да ваеннай сутычкі. Таксама паведамляецца аб перамір'і паміж Чан-Кай-Шы і Чжан-Цзо-Лінам і ў той жа час прыводзяцца даныя аб наступленьні Фын-Юй-Сяна, саюзьніка Чан-Кай-Шы, на паўночцаў. Другія весткі гавораць аб згаворы паміж Нанкіным і Поўначам для сумеснага выступленьня супроць Фын-Юй-Сяна.

Вядома, ва ўсіх гэтых паведамленьнях ня мала хлусьні, але ёсьць і некаторая доля праўды. А праўда гэта заключаецца ў тым, што пасьля здрады рэволюцыі і Чан-Кай-Шы, і Фын-Юй-Сян, і Тан-Шэн-Чы, і ўсе іншыя генэралы сталі самымі звычайнымі мілітарыстымі. Натуральна, што паміж імі ўзьнікае барацьба за ўладу, за даходныя правінцыі, за «права» рабаваць насельніцтва. У такіх умовах магчымы ўсялякія камбінацыі і саюзы асобых мілітарыстых супроць другіх такіх жа мілітарыстых. Магчымы таксама і саюз паміж новаспечанымі мілітарыстымі і старым мілітарыстым-воўкам Чжан-Цзо-Лінам.

Таксама становіцца мала пэўнай барацьба паміж Нанкіным і Уханам. Пасьля паправеньня «левых» Гамінданаўцаў, пасьля разгрому рабочых і сялянскіх арганізацый ў Ханкоў, пасьля ўходу комуністых з ураду Ўхана, — якія яшчэ рознагалосьсі паміж апошнім і Нанкінам? З гэтай прычыны, калі паміж імі і адбудзецца сутычка, гэта будзе тая-ж мілітарыстычная барацьба за ўладу паміж асобнымі генэраламі.

Рэволюцыйная роля Ўхану ужо закончана. З гэтага часу рэволюцыя будзе іесьці паміма і наперакор волі Ўхану. Компартыя пашла ў падпольле, ад Уханy, таксама, адыходзяць усе тыя, якія засталіся верпымі рэволюцыі.

Адыйшла ўдава Сун-Ят-Сэна, папярэдня выкрыўшы ў сваёй дэклярацыі ўсю здраду гамінданаўцаў. Адышоў Барадзін, уходзіць, як відаць, і Яўгені Чэн, міністр замежных спраў у Ўхане.

Здрадзіўшы рэволюцыі, новыя мілітарысты, натуральна, пачнуць прымаць і варожую позіцыю ў адносінах да СССР. Апошнія налеты паліцыі на памяшканьне Далёка-Усходняга банку ў Шанхаі, зробленыя па загаду Нанкінскай Ўлады, зьяўляюцца дастатковым доказам гэтага. Гэта даказвае таксама і тое, што Чан-Кай-Шы стаў такім жа прыслужнікам імпэрыялістых, які Чжан-Цзо-Лін.

Мы думаем з гэтай прычыны, што патрабуецца ўжо зусім ня многа часу для таго, каб «рэволюцыйная» маска была канчаткова сарвана з усіх новаспечаных мілітарыстых, уключаючы і ўханскіх. І гэта, бясумненна, паслужыць на карысьць Кітайскай Рэволюцыі.

Пасьля паўстаньня ў Вене

Фашысты ўзбройваюцца

У Аўстрыйскіх провінцыях організоўваюцца фашысцкія атрады «тэхнічнай самадапамогі», у якія ўваходзяць жандары, салдаты і кулакі-сяляне. Ім выдана аружжа. Яны разганяюць забастовачныя камітэты і тэрырозуюць рабочых.

Коплініг арыштаваны

21 ліпеня зноў зроблены вобыск у памяшканьні ЦК Аўстрыйскай Компартыі. Арыштаваны сакратар ЦК Компартыі Коплініг за прамову, зробленую ім на пахаваньні ахвяр нядаўніх падзей.

Буржуазныя паслы паздараўляюць

Галаву Аўстрыйскага ўраду Зэйпеля наведалі нямецкі, французскі, італьянскі і польскі пасланьнікі, якія перадалі Зэйпелю паздараўленьне сваіх урадаў з прычыны пасьпешнага прыдушэньня паўстаньня.

За плячыма Отто Баўэра

Румынія ў „жалобе“

Ноччу 19 ліпеня памёр румынскі кароль Фэрдынанд. Сьмерць караля ставіць з усёй вастратой складанае пытаньне аб румынскім прастоле. Сабраўся дзяржаўны савет. Па думцы некаторых палітычных колаў савет зьяўляецца прыладай у руках лібэралаў. Па ўсёй краіне абвешчана ваеннае становішча. Сходы забаронены. Друк строга праглядаецца цэнзурай. Па чутках, урад даў загад закрыць граніцы. Прыватным асобам забаронена карыстацца тэлефонам і тэлеграфам.

Ужо ў апошнія дні прэм'ер Брациану правёў шэраг мерапрыемстваў на выпадак сьмерці караля.

Справа аб пакушэньні на курыцу.

Сёньня ў бабкі Аўдулі проста заклятый дзень. Замясіла бабка песта, а яно не падыходзіць, ці дрожджы ў коопэратыве дрэнныя, ці якая небудзь іншая прычына прыстала. Потым другая няпрыемнасьць — у агарод зайшла суседкіна сьвіньня і вырыла пасаджаную бульбу. Бабка кляла, кідала чапялою, і ўрэшце, калі суседкін сын пяцігадовы Васька, гуляючы ў лапту, нечаянна падбіў нагу рабой курыцы, бабка ня вытрымала, выскачыла на вуліцу і давай кляьсціся ва ўсю. З бабкінай кляцьбы было відаць, што суседкіны дзеці — старыя вядомыя разбойнікі і галаварэзы, што калі іх ня ўняць, так яны ўсіх людзей перарэжуць і яшчэ ў дабавак вёску спаляць.

На бяду ў гэты час па вуліцы праходзіў старшыня сельсавету — Панфілыч, мужчына строгі і вялікі законьнік. Даведаўшыся ад бабкі за што яна клянецца, Панфілыч зрабіў твар строгім і сур'ёзным і патрабаваў, каб бабка Аўдуля падала пісьмовую заяву ў сельсавет на прадмет адданьня суду сына бабкінай суседкі, які абвінавачваецца ў злосным прычыненьні фізычнай страты бабкінай рабой курыцы.

Пачуўшы слова «заява» і «суд», бабка прыціхла і пачала адказвацца ад сваіх слоў. Але старшыня Панфілыч, мужчына строгі і вялікі законьнік, абвясьціў бабцы, што ён не дапусьціць захаваньня пакушэньня на жыцьцё бабкінай рабой курыцы і загадаў бабцы ісьці за ім у сельсавет. Бабка, кінуўшы нядоеную карову, папаўзла ў сельсавет і там адказаўшы на ўйму пытаньняў, паставіла на якойсьці паперцы тры крыжыкі і пайшла да хаты.

А старшыня адправіў у воласьць паперу, якая гаварыла, што бабка Айдуля прыцягвае сына свае суседку і самую суседку к суду за пакушэньне на жыцьцё адной рабой курыцы.

Праз два тыдні бабку выклікалі ў воласьць за 15 вёрст, і там у бабкі запыталі колькі ёй год, чым займаўся яе дзед, што яна рабіла да Лютаўскай рэволюцыі, і ці састаяла ў іншых партыях, ці прыцягвалася да суду за падпольную працу пры царызму. Бабка адказала, што ёй 57 год, што рэволюцыяй не займалася супроць камуністаў нічога ня мае, толькі навошта яны бога чапаюць, а падпольнай працай займалася кожны дзень, калі хадзіла ў погрэб малако ставіць. Адказаўшы на пытаньні, бабка пайшла назад за 15 вёрст к сабе дахаты.

Праз месяц бабка атрымала павестку з воласьці з загадам зьявіцца к сьледвацелю. Бабка пастагнала, паўздыхала, пакляла суседку, яе сына, папрасіла другую суседку паглядзець за каровою, узяла з сабою рабую курыцу і пайшла ў воласьць. Там у бабкі запыталіся, каго яна можа выставіць сьведкамі па справе, ці заплаціла яна падатак і загадалі купіць гэрбавую марку за рубель і прыкласьці да заявы. Бабка хацела было зноў супыніць справу, але пабаялася: можа яе прыцягнуць за ўкрывацельства да адказнасьці. Стогнучы і плачучы, бабка папаўзла па сялу, прадала курыцу і ўнесла гэрбавы збор. Зьвярнуўшыся дамоў, бабка застала ў сябе старшыню сельсавету, які сказаў ёй, што яна ня мела права прадаваць курыцу, бо яна ўжо была ня курыцай, а якой та «вещественной уликой».

Два тыдні праступная бабка чакала пакараньня і калі зьявіўся старшыня — бабка Аўдуля расплакалася і заявіла, што бог бачыць, што яна не вінавата. Старшыня згублена ўзгляну ў на бабку, потым расьмяяўся і прачытаў ён прысланую яму паперку, у якой бабцы Аўдулі паведамлялася, што «справа аб пакушэньні на жыцьцё яе курыцы рабой супыняецца, з прычыны адсутнічаньня складу праступленьня і з прычыны маладасьці вінавайцы.

Бабка выслухала паперку, прыпомніла свае мытарствы, гэрбавую марку і «вещественную уліку» — рабую курыцу, яшчэ больш заплакала і застагнала.

П. Банкоў.

З юнацкім запалам да новых перамог

Дзесяць гадоў існаваньня Віцебскай організацыі ЛКСМБ

Удзел у вытворчых нарадах, конкурсах, вечарох, барацьба з прагуламі—звычайнае зьявішча ў вытворчых ячэйках.—Вясковыя ячэйкі энэргічна ўзяліся за перабудову сельскай гаспадаркі на новы, коопэрацыйны лад.—Пашырылася экономічная і культурна-масавая работа. Пад кіраўніцтвам Комсамолу працуе 13-ці тысячная армія піонэраў.

Толькі пад непасрэдным кіраўніцтвам Ленінскай партыі Комсамол Віцебшчыны будзе і ў далейшым пасьпяхова вырашаць усе стаячыя перад ім задачы па ўцягненьню шырокіх мас працоўнай моладзі ў соцыялістычнае будаўніцтва.

Віцебскай організацыі ЛКСМБ

У дні сьвяткаваньня 10-ці гадовага юбілею, бюро ЦК ЛКСМБ шчыра вітае Віцебскую організацыю ЛКСМБ і жадае бачыць яе і ў далейшым у ліку першых організацый па рабоце над выхаваньнем з мас рабоча-сялянскай моладзі ўдзельнікаў соцыялістычнага будаўніцтва.

У дні юбілею праверце сябе на асноўных вучастках саюзнай работы, дабівайцеся палепшаньня яе.

Дапамагаючы комуністычнай партыі Беларусі ў справе соцыялістычнага будаўніцтва, у справе рацыяналізацыі вытворчасьці, у справе разьвіцьця і коопэрыраваньня сельскай гаспадаркі,—рыхтуйцеся бараніць ад імпэрыялістых мірную працу рабочых і сялян Савецкага Саюзу.

Ва ўмовах БССР правядзеньне нацыянальнае палітыкі партыі павінна быць адной з важнейшых задач у вашай рабоце. Памагайце партыі ў культурным будаўніцтве, разгортвайце работу па абслугоўваньню моладзі нацменшасьцяй, праводзьце беларусізацыю, умацоўваючы гэтым пролетарскае кіраўніцтва ў вашай організацыі.

Віцебская організацыя адна з найбольш рабочых організацый ЛКСМБ. Паляпшайце работу фабзавячэек, ахапляйце імі рабочую моладзь, уцягвайце яе ў шэрагі комсамолу, узмацняйце пролетарскую моц ЛКСМБ.

Бюро ЦК ЛКСМБ.

Дзесяць гадоў.

Экономічная незабясьпечанасьць, палітычнае бяспраўе, неабмяжаваная ўлада фабрыканта і дробнага гаспадарчыка, неабмяжаваны рабочы дзень і ў дадатак нацыянальнае прыгнечаньне—такі малюнак жыцьця рабочай моладзі Віцебшчыны ў часы царызму.

Ад „Югенд-Фаррэйн“ да РКСМ.

Знураная гэтакім прыгнечаньнем рабочая моладзь пачала шукаць выхаду ў організацыі сваіх шэрагаў. Першай гэтакай організацыяй рабочай моладзі і зьявіўся «Югенд Фаррэйн» (саюз яўрэйскай рабочай моладзі), утвораны рабочай моладзьдзю Віцебска 9-га (22-га) чэрвеня 1917 года.

Зьяўляючыся надворна нацыянальным саюзам, «Югенд Фаррэйн» на справе быў організацыяй **інтэрнацыянальнай.** Саюз адразу-ж стаў на шлях клясавай барацьбы і пайшоў за бальшавіцкай партыяй.

Ніякія спробы Бунда і іншых яўрэйскіх меншавіцкіх організацый, каб зьбіць саюз з рэволюцыйнага шляху, вырваць з пад уплыву бальшавікоў, ня мелі посьпеху.

Прыбыўшы на I-ы Ўсерасійскі зьезд РКСМ, прадстаўнікі «Югенд Фаррэйна» выказаліся за ўтвараньне адзінага саюзу рабоча-сялянскай моладзі і **галасавалі** за РКСМ. Да рашэньняў зьезду далучаецца ўся гарадзкая організацыя і 13-га лістападу 1918 г. яна пераменавала сябе з «Югенд Фаррэйна» ў організацыю РКСМ.

На фронтах грамадзянсиай вайны.

Пачаўшаяся грамадзянская вайна патрабавала адданых рэволюцыі байцоў. **Гэтакімі байцамі і з'явілася рабочая моладзь.** Шмат таварышоў назад ужо болей не зьвярнулася, але організацыя папаўнялася новымі сіламі з рабочай моладзі і праводзіла энэргічную работу ў тылу для ўзмацненьня фронту.

Нэп. Крызіс.

Гэройскі праявіўшы сябе на фронтах і ў тылу ў дні грамадзянскай вайны, значная частка комсамольцаў не змагла правільна васпрыняць політыку нашай партыі ў пэрыод мірнага будаўніцтва, не змагла правільна зразумець НЭП. Шэраг таварышоў на гэтай глебе выйшлі з організацыі. Утварылася так званая «рабочая опозіцыя».

Але організацыя ў цэлым не замяшалася. Яна перабудавала сваю работу на новыя рэйкі. Пачалося сыстэматычнае і ўпорнае растлумачэньне рабочай моладзі сутнасьці новай экономічнай політыкі.

Паласа пад'ёму.

Моладзь хутка пераканалася ў правільнасьці політыкі Комуністычнай партыі. Пачалося ізноў ажыўленьне яе (моладзі) політычнай актыўнасьці.

Ізноў пачала хутка расьці організацыя. Гэты пад'ём цягнуўся з канца 1922 да пачатку 1925 г.

Пэрыод 1925-26 і часткова 1927 г. г. у жыцьці ўсяго саюзу зьяўляецца свайго рода пераломным пэрыодам. Організацыя перажыла крызіс росту, які выявіўся ў неадпаведнасьці зьместу і мэтадаў нашай работы запытаньням моладзі. Гэты крызіс не прамінуў і нашай організацыі.

К моманту 10 гадавіны, на грунце правядзеньня ў жыцьцё рашэньняў XIV-га зьезда ЎсеКП і 7-га зьезду ЎсеЛКСМ наша організацыя, як і іншыя, **выходзіць** з гэтага крызісу і ўступіла ўжо ў **„паласу пад'ёму“ ў рабоце.**

Чаго мы дасягнулі,

Зараз наша асноўная задача—удзел у грамадзка-гаспадарчай дзейнасьці. **Удзел у рацыяналізацыі, удзел у вытворчых нарадах, вытворчых конкурсах, вечарох, барацьба з прогуламі і г. д., становіцца звычайным зьявішчам у вытворчых ячэйках.**

Вясковыя ячэйкі энэргічна ўзяліся за перабудаваньне сельскай гаспадаркі на новы, культурны, коопэраваны лад. У гэтай галіне маецца ўжо шэраг практычных дасягненьняў. Комсамольцы становяцца **прыкладнымі, культурнымі гаспадарамі-грамадчыкамі.**

Соткі комсамольцаў уцягнуты ў Савецкую, профэсыйную, коопэратыўную работу. Шэраг таварышоў знаходзіцца на **кіраўнічай рабоце**—старшынямі і сакратарамі саветаў, фабкомаў, коопэратываў, добраахвотных грамадзкіх організацый.

Ня менш актыўна удзельнічаюць комсамольцы **ў культурным будаўніцтве**: у будаўніцтве і рабоце школ, клюбаў, хат-чытальняў чырвоных куткоў.

Палепшылася экономічная работа, стала больш масавай. **Шырока разгарнулася за апошні год культурна-масавая работа,** работа па організацыі досугу моладзі.

Ва ўсю пачалі працаваць юнсэкцыі, гурткі рознага характару. Палепшылася работа па фізкультуры. Організуюцца вечары, экскурсіі, прагулкі і інш. Ячэйкі навучаюцца разьвіваць самадзейнасьць моладзі, накіроўваючы яе па правільнаму шляху.

Наша організацыя за дзесяць гадоў прарабіла **вялікую работу ў галіне правядзеньня нацыянальнай політыкі партыі.** Гэтая работа атрымала асаблівае разьвіцьцё з таго часу, як Віцебская організацыя ўвашла ў склад ЛКСМБ.

Кіраўніцтва партыі—залог посьпехаў

Належыць асабліва падкрэсьліць, што наша організацыя **ўвесь час на працягу дзесяці гадоў свайго існаваньня цьвёрда ішла за стальной бальшавіцкай партыяй і пад яе кіраўніцтвам чым і тлумачацца яе (організацыі) посьпехі ў рабоце.**

Усякія опозіцыйныя выступленьні ў партыі ніколі **ня мелі** падтрыманьня ў нашай Віцебскай організацыі. За дзесяць гадоў наша організацыя паказала, што яна зьяўляецца надзейнай зьменай комуністычнае партыі. Ужо зараз дзесяткі быўшых комсамольцаў зьяўляюцца кіраўнікамі партыйнай, савецкай, профэсійнай, гаспадарчай і іншай работы. 1.000 партыйцаў у складзе акруговай організацыі, таксама, гавораць аб тым, што мы ў сваёй штодзённай рабоце рыхтуем зьмену партыі.

Трэба сказаць, што рыхтуючы зьмену партыі, мы рыхтуем зьмену і сабе. Мы ўтварылі піонэрскую організацыю, якая налічвае зараз 13.000 чал.

Праводзячы ў ёй комуністычнае, клясавае выхаваньне дзяцей, мы рыхтуем добрых барацьбітоў за справу пролетарыяту.

Організацыя за гэты час вырасла з 50 чал. у 8.000 армію рэволюцыйнай моладзі.

Нашы задачы

Мы сьвяткуем дзесяць гадоў свайго існаваньня ў момант, калі ў паветры ўвесь час пахне порахам. Вось чаму галоўная задача юбілею—прыцягнуць увагу організацыі да справы ўзмацненьня абароназдольнасьці нашай краіны.

Барацьба за рацыяналізацыю прамысловасьці, за разьвіцьцё сельскай гаспадаркі, коопэрыраваньне яе; барацьба з бюрократызмам; барацьба з расхлябанасьцю і ўпадачнымі настроямі ў шэрагах організацыі, узмацненьне дысцыпліны і спайкі сярод комсамольцаў, уцягненьне ў КСМ усёй рабочай і батрацкай моладзі, узмацненьне пролетарскага кіраўніцтва, падняцьце тэорытычнага ўзроўню організацыі, вывучэньне вайсковай справы—вось лёзунгі нашай далейшай упартай штодзённай работы.

Віцебская організацыя ў дзень свайго 10 годзьдзя заяўляе, што яна і далей **будзе пад кіраўніцтвам бальшавіцкай партыі** пасьпяхова вырашаць усе стаячыя перад ёю задачы і ў патрэбны момант, верная сваім баявым традыцыям, **будзе ў першых шэрагах узброеных барацьбітоў за справу міравой пролетарскай рэволюцыі.**

Пыканаў

Першы організатар

Нельга, калі пішаш аб юбілею Віцебскага комсамолу, ня ўспомніць яго першага організатара—**Юдку Гайдука.**

Радзіўся Юдка ў 1901 годзе, у рабочай сям'і. Як ня былі беднымі яго бацькі, яны ўсё-ж парашылі адукаваць свайго сына, і як толькі Юдка падрос, яго аддалі ў яўрэйскую філёнтрапічную школу (талмат-торэ).

Тав. Гайдук.

Зьяўляючыся вучнем, Юдка карыстаецца вялікай сымпатыяй з боку пэдагогаў і аўтарытэтам сярод усіх вучняў.

Аднак, кепскае матар'яльнае становішча прымушае Юдку спыніць сваю вучобу (скончыўшы 4 клясы) і ён 14-ці гадовым хлапчуком паступае да саматужніка вучням.

Калі-ж пачалася рэволюцыя, для Юдкі адчынілася шырокае поле дзейнасьці. Ён пачынае задумвацца аб экономічнай абароне інтарэсаў рабочай моладзі, аб вучобе і г. д. Юдка шукае таварышоў, з якімі-б магчыма было правесьці ў жыцьцё ўсе свае думкі і ў выніку—організуецца «Югенд Фаррэйн». На чале «Югенд Фаррэйна—Юдка Гайдук».

У 1918 годзе Юдка едзе прадстаўніком ад «Югенд-Фаррэйна» ў Маскву, на 1-шы Зьезд РКСМ. «Мы працуем і змагаемся за ўтварэньне організацыі усёй рабочай і сялянскай моладзі»—словы Юдкі на зьезде.

Хутка «Югенд-Фаррэн» пераіменоўваецца ў Віцебскую організацыю РКСМ. Юдка —першы сакратар Віцебскага губкому.

Пачалася грамадзянская вайна. Юдка першым дабраахвотна адпраўляецца на фронт. У канцы 1919 году, недзе на перадавых позіцыях усходняга фронту, супроць Калчака, загінуў Гайдук Юдка—першы організатар Віцебскага комсамолу.

Яго жыцьцё і работа павінны быць для нас прыкладам таго, як трэба змагацца за справу рабочай клясы.

Бравін і Гітлевіч.

Адна з старэйшых

(Сененская організацыя Комсамолу)

Сьвяткуючы 10 год існаваньня Віцебскай організацыі комсамолу нельга не адзначыць адну, даволі старую організацыю—Сененскую.

Сянно—маленькі гарадок Віцебскай вакругі, бяз дзяржаўнай прамысловасьці.

Пераважнасьць саматужнікаў і дробных майстэрняў з 1—2 вучнямі налажыла свой адбітак на гісторыю організацыі. Першая ячэйка ў Сяньне організавалася ў 1919 г.—8 год назад.

Ячэйка была невялікай (13) чалавек, але з першых-жа дзён свайго існаваньня разгарнула належную работу, як выхаваўчую, так і па абароне экономічных інтарэсаў моладзі.

Ня гледзячы на перашкоды з боку бацькоў і агітацыю духавенства розных масьцей, організуюцца ячэйкі ў акаляючых валасьцёх.

У красавіку 1920 году склікаецца павятовы зьезд, які афармляе заснаваньне ўжо павятовай організацыі. Грунтоўным зьместам работы організацыі ў 1920—21 годзе зьяўляюцца: афармленьне ячэек, дапамога адмін. рабоце савецкай улады і пачатак політасьветработы.

У 1922 годзе павятовая організацыя ўжо аб'ядноўвае 19 ячэек. Ячэйкі прымаюць актыўны ўдзел у барацьбе з бандытызмам.

У 1923 годзе Сененскі павет, як самастойны ліквідуецца і ўваходзіць у склад Віцебскага. З пачатку на рабоце гэта адбілася надта дрэнна. Ячэйкі з павятовым камітэтам ня былі належна зьвязаны. Асабліва дрэнны настрой узьняла ліквідацыя павету ў гарадзкіх комсамольцаў, якія ніяк не маглі асвоіцца з іх валасным станам. Але паступова работа наладжваецца і ў 1924 годзе, з далучэньнем Віцебшчыны да Беларусі, організацыя ўжо працуе як паказальная. З організацыяй райкому работа пачынае ісьці, як належыць.

Зараз організацыя складаецца з 20 ячэек і налічвае ў сваіх шэрагах каля 650-700 комсамольцаў, комсамол вядзе за сабой больш 1000 піонэраў. Комсамольцы працуюць у сельсаветах, селькомах і коопэрацыі, іх аўтарытэт расьце з кожным днем усё больш і больш.

Міх. Захарчонак.

Організоўваем досуг

Пытаньням організацыі досугу моладзі было зьвернута шмат увагі. Праводзілася абсьледваньне работы юнсэкцый і ячэек, на пленуме Райкому стаяў асобны даклад аб організацыі досугу.

Там, дзе маюцца клюбы, організацыяй досугу моладзі займаюцца юнсэкцыі, якія звычайна абслугоўваюць некалькі прадпрыемстваў. Там дзе няма юнсэкцыі—гэтай справай займаюцца ячэйкі.

Зімою юнсэкцыі організоўвалі вечары рабочай моладзі (МББ), гурткі дакваліфікацыі (юнсэкцыя мэталістаў), музычныя і драматычныя гурткі. Трэба сказаць, што апошнія працавалі лепш гурткоў дакваліфікацыі.

Практыкаваліся і таварыскія цікавыя вячоркі. У ячэйцы хімікаў яны праходзілі надта добра.

Улетку заработалі гурткі фізкультуры. За апошні час пры садох організаваны стралковыя ціры, гурткі чырвоных сясьцёр, організоўваюцца экскурсіі. Напрыклад, зараз організоўваецца экскурсія Віцебск—Батум. Едуць 13 чалавек з колектыву МББ.

Звычайнае зьявішча—колектыўнае катаньне на лодках.

Дрэнна абстаіць справа з вучотам правадзімай работы, дзякуючы чаму надта цяжка наладзіць справу абмена вопытам і кіраваць работай.

Есьць у нас габінэт актыву, які ў сэнсе дапамогі юнсэкцыям у рабоце нічога ня зрабіў.

Трэба адзначыць цікавыя «думкі» некаторых клюбных працаўнікоў: моладзь запаўняе нашы клюбы. Гэта ёсьць «засільле» моладзі. Сродкаў адпускаць ня трэба, бо моладзь павінна «самадзейнічаць».

І вядома, моладзь на гэта таксама рэагуе. У клюбу мэталістых з 500 чал. членамі зьяўляюцца толькі 50, а астатнія на пытаньне «чаму ня ўступаюць у члены клюбу»,—адказваюць: зачым я буду ўступаць, калі організоўваецца вечар для рабочых, нам білетаў не даюць, а калі для моладзі, тады і оркэстру няма і дзень выбіраюць дрэнны».

Воўкарт.

У фабрычных карпусох

Удзельнічаем у рацыяналізацыі

Віцебская організацыя ЛКСМБ аддала шмат увагі ўдзелу ў гаспадарчым будаўніцтве. Няма такой ячэйкі, якая-б не зрабіла чаго небудзь у гэтых адносінах.

— **Колектыў КСМ панчошнай фабрыкі** варашыў канчаткова зьнішчыць прагулы сярод моладзі і дабіўся значных дасягненьняў. За апошнія тры месяцы ўсе комсамольцы панчошнай фабрыкі павінны былі прапрацаваць 6364 рабочых дзен. З гэтых **6364 дзён** «прагулялі» яны толькі 12 дзён, пры чым, палову гэтых прагулаў зрабіў адзін комсамолец, які ў ячэйцы ня лічыцца прыкладным.

Ячэйка **акулярнай фабрыкі** дабілася таго, што комсамольцамі зусім ня робіцца брак, дзякуючы чаму аўтарытэт комсамольцаў сярод дарослых рабочых—вялікі. Акрамя гэтага комсамольцы актыўна ўдзельнічаюць у працы вытворчых нарад. Так, па прапанове комсамольцаў было зьнішчана шмат недахопаў пры выпрацоўцы апраўы для акуляраў.

Комсамольцы **швэйнай фабрыкі „Профінтэрн“** зьвярнулі ўвагу адміністрацыі на тое, што выпрацоўка фабрыкі псуецца машынным маслам (якім абліваюцца машыны), ў выніку чаго недахоп зьнішчаны.

Комсамольцы гэтай-жа фабрыкі дабіліся скарачэньня штатаў, а таксама ўзьнялі пытаньне аб тым, каб лепш награваліся ўцюгі (рабочыя гублялі шмат часу, бегаючы кожную хвіліну накаляць гэтыя ўцюгі) і аб лепшай ўстаноўцы машын, што таксама праведзена ў жыцьцё.

Комсамольскія ячэйкі **заводаў „Мэтпрам“ № 1 і № 3** зьнішчылі сярод сваіх комсамольцаў прагулы, брак і порчу інструмантаў.

Конкурс на лепшага маладога вытворца.

Сябры конкурснай камісіі і ўдзельнік конкурсу тав. Будняцкі ў такарнага варштату.

Комсамольцы **„Мэтпраму“ № 3** найвытворчай нарадзе ўнесьлі прапанову аб увядзеньні тачак, што дало магчымасьць хутчэйшага прывозу паўфабрыкату і зьнізіла проц. прастою рабочых.

Юнсэкцыя мэталістых правяла на абодвых заводах конкурс на лепшага маладога рабочага. Прыкладу мэтпрамаўцаў пасьледавалі ячэйкі **акулярнай і шчацiннай фабрык, ячэйкі ВЦРК і комунальнага трэсту.**

Комсамольцы **ячэйкі „абуўнай фабрыкі“** прыкмецілі, што майстры пры кройцы робяць брак, аб чым давялі да ведама адміністрацыі, пасьля чаго—брак зьнішчыўся.

Комсамольцы фабрыкі «Самаход» у мэтах больш хуткага выкананьня працы, ўнесьлі прапанову аб організацыі групавой працы, што дало павялічэньне вытворчасьці і якасьці выпрацоўваемага абутку.

Міх. Таў.

КОМСАМОЛЬСКІЯ ШТАБЫ-- БЛІЖЭЙ ДА МАСЫ!

„Дык дакуль так будзе?“

(Вёска Грабаўка, Гомельшчына).

— Ці доўга мне яшчэ чакаць? Калі-ж я буду членам Комсамолу?—Пытаюся я ў сакратара райкамолу, і ў членаў акругкому. І заўсёды атрымліваю адказ:

— Заўтра, браток, прыходзь!..

Але гэтыя «заўтракі» цягнуцца амаль другі год.

Заяву яб паступленьні ў КСМ я падаў яшчэ ў студзені м-цы, у Грабаўскую ячэйку. Ячэйка пастанавіла «п ыняць», а праз месяц і райком Комсамолу прыняў.

Калі-ж справа дайшла да Магілеўскага Акругкамолу—па якім прычынам, не вядома—справа застанавілася.

У ячэйцы я маю вялікую нагрузку, не адстаю ад іншых комсамольцаў. Але, калі-ні-калі, пачуўшы, што, «ты, бракток, яшчэ ня член Комсамолу»—рукі апускаюцца. Чаму ня прымаюць? Ці дрэнны я хлапец, не падыходжу да Комсамолу? На гэтае мне ніхто не адказвае.

Ці доўга яшчэ будзе цягнуцца гэтая валынка?

Кавалёў Ф.

Канцэлярыя... ў кішэні.

(М. Ляды, Аршаншчына).

Сакратар Лядняцскай комсамольскай ячэйкі «Гарбароў» тав. **Зільбэрборд**, калі атрымае які небудзь паперкі, альбо наказаньні ад Райкому, якія неабходна тэрмінова выканаць, не заводзячы «бюрократызму», пхае ў кішэню. Потым, забыўся аб іх існаваньні, знойдзе ў кішэні падранымі, а бывае і зусім не знойдзе.

Дакумант; актывістага Зільбэрборда знойдзены ў кішэні...

ШАСЬЦІМЕСЯЧНАЯ

1-га ліпеня ён атрымаў форму 6-ці месячнай статсправаздачы аб становішчы пісар-ратрадаў. Запоўненую лічбамі паперку трэба было зьвярнуць у РК к 3-му ліпеня. Пранасіўшы гэтую форму ў кішэні 4 дні, ён аддаў яе ў брыдкім выглядзе таварышу «для выкананьня». Той, не маючы магчымасьці запоўніць яе (гл. малюнак), зьвярнуў назад у РК незапоўненай.

Гэта—маленькі кавалачак тае нядбайнасьці, «наплявізму», які ў нас яшчэ часта сустракаецца.

Двое.

„Загадаў доўга жыць“.

(Бабруйшчына).

Рагінскай ячэйкай ЛКСМБ у пачатку 1926 году былі выключаны комсамольцы **Русецкі, Новікаў** і іншыя. Справа на іх зараз жа была перасланы Бабруйскаму Акругкому. Але яшчэ да гэтага часу ніякага адказу аб выключэньні няма і ні ячэйка, ні выключаныя ня ведаюць—ці ў КСМ яны гэтыя хлапцы, ці не.

У канцы мінулага году Буда-Кашалёўскім Райкомам ЛКСМ былі пераведзены некалькі хлоп аў з кандыдатаў у сябры КСМ. Пасланы ў Акругком матар'ял «загадаў доўга жыць». Скольні Райком не пытаўся аб лёсе гэтых пераводаў,—ня было ніякага адказу.

Як выключэньне, гэтак і прыём у Бабруйскім Акругкоме «рацыяналізаваны».

М. Рабіновіч.

Форма з 67 пытаньнямі.

(Бабруйшчына).

Буда-Кашалёўскі райком КСМ разаслаў па ячэйках форму ведаў на комсамольцаў-грамадчыкаў. Веды тыя налічваюць 67 пытаньняў: тут і пытаньні аб ліку комсамольцаў, абраных у сельком, сельсавет, соцыяльнае становішча іх, які раз абіраюцца і г. д. і г. д. У агульным—сам чорт, як кажуць, нагу зломіць на гэтай форме,

Вось, дык пастараліся!

М. Рабіновіч,

Райком на замку.

(Вёска Буда, Крупскага раёну).

Комсамольскія ячэйкі Крупскага раёну засталіся без ніякага кіраўніцтва з боку райкамолу.

Мінулы сакратар райкому пашоў на вайсковы тэрзбор, другі працаўнік паехаў у водпуск на 2 месяцы, піонэр-працаўнік—у г. Барысаве, на курсах. Бюро райкому—сьпіць, бо калі ня прыдзеш,—райком зачыняны.

Працягваецца гэта вось ужо паўтара месяцы.

Дайце хутчэй працаўніка ў наш райком!

Ладны.

Там, дзе ціш.

(Сьвіславіцкі раён, Градзянка)

Здавалася-б, што організаванная ў нас, на лесазаводзе «Спартак» ячэйка ТСААвіяхіму—павінна добра працаваць. Для гэтага магчымасьці ёсьць, абы толькі ахвота.

— Моладзь імкнецца для набыцьця вайсковых ведаў, хоча навучыцца добра страляць, умець зварачацца з працівагазам, ведаць строй. У ячэйцы, акрамя моладзі, ёсьць шмат і дарослых. Але прайшло ўжо нямала часу, а працы няма.

Крыху раней, былі некаторыя патугі да організацыі стралковага гуртку. Купілі патронаў, капсуляў, крыху стралялі, а цяпер астатнія баявыя прыпасы валяюцца бяз толку і ніхто іх не скарыстоўвае.

Свой.

Выйду ў поле я--палюбуюся Ніва коласам як хвалюецца

Тут прымусу больш няма.

(Саўхоз Прылукі, Менская акруга).

З невялікага ўзвышша відаць у кучаравай зеляніне лясоў белую камяніцу. Тут раней жыў граф Чапскі, а цяпер зьмяшчаецца саўхоз, піонэрскі лягер. Тут раней было сумна, нацягнута, а цяпер дзень і ноч льлюцца песьні, дзень і ноч грае радасьць.

Саўхоз Прылукі ўвесну гэтага году быў прыняты Дасьледчым Інстытутам імя Леніна ад агрономічнай станцыі Наркамзему. Становішча гаспадаркі было тады дрэннае—усе будынкі патрабавалі капітальнага рамонту, засталіся даўгі 25 тысяч рублёў, жывы і мёртвы інвэнтар быў: 36 коняй, 53 каровы і 1 трактар.

Зараз даўгі выплачаны, усе **галоўныя будынкі адбудаваны, таксама будуецца новы вадзяны млын, набываюцца машыны і рагатая жывёла** (да 1-га кастрычніка яе будзе **120** галоў).

... Невялічкі пакойчык. Каля вакна—стол з кніжкамі, блянкамі і паперай. На падаконьніку шклянкі з калійнай сольлю, з ружовай чылійскай салітрай і яшчэ шмат шклянак з розным угнаеньнем. У гэтым пакойчыку зьмяшчаецца аддзел сэлекцый Менскай агрономічнай станцыі. Тут праводзяцца іспыты сартавых насеньняў. Адсюль па ўсёй Беларусі, па ўсім саўхозам і трэстаўскім гаспадаркам ідуць весткі аб тым, якое жыта, авёс, ячмень, ці бульба дае большую ўраджайнасьць.

Ёсьць, напрыклад, авёс, які завецца «флюгам». Ён—самы лепшы—дае 1985 кілё з гэктару.

.. Вечар. Сонца ўжо зайшло за кучаравістыя бярозкі. Чуцен голас трактара, дзявочы сьмех і крыкі хлапцоў, якія ў садзе на пляцоўцы гуляюць у гарадкі. Ля былых палацаў Чапскага сабраўся гурток піонэраў і гарланіста расьпявае частушкі пра электрыфікацыю і пра тое, як

«айцец благачынны
праціў ножык перачынны»...

Глядзіш на сёньняшняе жыцьцё саўхозу Прылукі, прыпамінаеш былыя маёнтак графа Чапскага і радуешся, што тут зараз няма ўціску, прымусу, што тут зараз радасьць і вясельле.

У. Палякоў.

На практыцы.

(Слуцак, Бабруйская акруга)

У гэтым годзе вучні Слуцкай школы сялянскай моладзі, як першай, так і другой клясы, на летніх вакацыях шмат што зрабілі ў галіне практычнай с.-г. працы на вёсцы. Яны па заданьню школы пазакладалі **паказальныя вучасткі**, дзе засявалі рознае збожжа на мінэральных угнаеньнях. **Я. Трахімаў.**

За новую чырвоную вёску

(На матыў „яблычка“)

Вёска, вёска мая,
Разьвясёлая.
На цябе гляну я—
Стала новая.
А раней ты была
Някультурная
Усюды цёмра гула
Непрабудная.
Над гарэлкаю глянь
Залівалася;
Скольні п'яных сялян
Ды валялася.
Да Савецкай пары
Богу верыла
У царкву мал-стары
Крокі мералі.
І на полі жыла
Ў нас трохпалачка
Вось таму і была
Галадовачка.
А на вуліцы гразь—
Лужы чорныя,
Дзе ступі хоць раз
Ногі мокрыя.
Тая школа згніла,
Развалілася.
Ў цемры вёска жыла
Ня вучылася.
Цяпер дзедаўскі сьлед
Ой губляецца.
Новы, новы сьвет
Пачынаецца.

Эх і вуліца—гладзь
Брукаваная
Як пасьцілка, глянь,
Бы пасланая.
А ячэйка ў нас
Згуртавалася
У КСМ моладзь ў раз
Папісалася.
У папоўскі пакой
Ой пад школаю
Няма школы гнілой,
А ёсьць новая.
На шматпольлі жыць-быць
Парашылася
Трактар новы купіць
Не забылася.

Зах. Бульбянік.

Конкурс на лепшы бурак.

(Ляднянскі раён, Аршанская акруга).

З самае вясны раённае бюро юных піонэраў пачало ўзмацняць працу па сельска-гаспадарчаму выхаваньню піонэраў. Была склікана раённая нарада піонэрскага актыву, дзе гэта пытаньне надрабязгова абгаварвалася.

Дасталі неабходнае насеньне для ўсіх атрадаў (галоўным чынам кораньплоды).

Зараз **8 піонэрскіх атрадаў** маюць колектыўныя агароды, большая частка піонэраў маюць дома піонэрскія градкі, догляд якіх праводзіцца пад наглядам агронома.

Гадаваць буракі будуць атрады, каб потым восеньню падвесьці вынікі шляхам **конкурсу на лепшы бурак** і паказаць свае дасягненьні на раённай сельска-гаспадарчай выстаўцы.

Побач з гэтым, атрады ўзяліся за распрацоўку другіх сельска-гаспадарчых заданьняў, асабліва заданьня **„ахова карысных птушак“.** **П.**

Пастанова аб кораньплодах.

(Азярычынская яч. ЛКСМБ, Самахвалавіцкі р., Меншчына)

На адных з агульных сходаў нашай ячэйкі стаяла гэткае пытаньне: **«Што мы павінны зрабіць у галіне паднявцьця сельскай гаспадаркі»**, дзе і ўхвалілі: кожнаму комсамольцу ў абавязковым парадку **сеяць коранплоды, канюшыну, лубін і іншыя травы.**

Гэта пастанова, дзякуючы зацікаўленасьці комсамольцаў, выканана на 100 процантаў. Усе, як адзін **на плошчы ад 60 да 150 кв. саж. пасеялі буракі і турнэпс, расьсеялі ад 6 да 20 хунтаў канюшыны, а таксама пасеялі лубін і віку.**

У гэтым напрамку неадстаюць ад комсамольцаў і сяляне-перадавікі.

Напрыклад, у вёсцы **Шалягох**, дык амаль усе сяляне пасеялі кораньплоды, канюшыну, лубін на зялёнае ўгнаеньне і іншае.

Кам.—Чывэра.

За новую вёску.

(Апавяданьне).

Быў сход.

Вясковы хлапец Базыль—сябра сельсавету і дэмабілізованы чырвонаармеец, чалавек хоць яшчэ малады, але ўсё ведаючы, разам з вясковай комсамольскай ячэйкай, з надыходам вясны хацелі ўзьняць сялянскія думкі аб мэліорацыйных работах на іх няўродлівых сенажацях. І па першаму пытаньню старшыня сходу Міхаліна дае слова Базылю.

— Браткі,—праказаў Базыль—гледзячы на нашую гаспадарку, дык іншы раз і сьмешнавата робіцца. Калі мы 10 гадоў таму назад мелі больш сена, то цяпер ня тое, гэта значыць трэба нешта направіць. Прышла вясна, за ёю лета—касьба. Летам за 20 вёрст едзь шукай сена, касі на часткі, або плаці чорт ведае якія грошы, а грошы з нас ня вельмі кожны мае.

— Праўда, брацэ. Нутро выясьць нам гэтае сена,—бы громам загрымеў Паўлюк,—к якой-жа я ліхой долі гаспадар,—цэла лета зьбіраў, зьбіраў сена па жменцы, а цяпер хоць «сьпітаклі» стаў у гумне. Каб было сена, даў бы каню, ці карове, глядзі і зусім ня тое... Хацеў было яшчэ нешта сказаць, але старшыня сходу яго супыніла.

Толькі тады—працягваў Базыль—як мы зробім на сваіх сенажацях мэліорацыю,—будзем падобны да гаспадароў. А цяпер што? Страшна глянуць на нашую жывёлу—трэскі не каровы, сьмеху варты».

«Праўда, праўда!»—пранеслася ў грамадзе.

— Давайце, родныя, давайце,—выступіўшы наперад, шчабятала Марыля.—Давайце хоць складку якую зробім. Дальбох і я дзесяткаў два яец дам, ды Міроніха адшкадуе кускоў два сала і кожная з нас... Бярэмся...

— Кінь ты тут са сваімі яйцамі і салам,—піхнуўшы ў жывот кіем, закашляў стары Прахор.—Нешта яна зробіць з сваёю складкаю. Тут вось нешта іншае, адно слухай,—і падняўшы ўверх бараду стары пільна ўглядаўся ў Базыля.

— І так, у мяне прынцыповае пытаньне,—гэта зрабіць мэліорацыю на нашых сенажацях «Лужок». Пакапаць равы, зрэзаць куп'ё, зьнесьці мох, выцерабіць кусты—зрабіць па прыкладу савецкае гаспадаркі «Наднёман». Усім вядома, што гэтая справа цяжка даецца, але-ж нас гурт—сіла, ды й усё гэта для саміх. Як мысьліць грамада,—мы пачуем, толькі я кажу, што гэта карысна.

— Карысьць, якая чорта карысьць,—абарвалі сяляне гаворку Базыля. Хто гэта дзе чуў, каб зьнесшы з поплаву мох, расло сена...

Замест ціхага сходу, сталася п'яная крыклівая карчма. Шум, паддуваючым ветрам, разносіўся кудысь па загуменьню. Цяпер кожны па свойму гаварыў аб гэтым поплаве.

— Дурні, — прарэзаў, увесь шум сходу хрыплы голас. — Дурні вы ўсе — пачаў лаяць Ігнат. Вядома, дурні. Я гэта і кажу, што дурні. Што вы разумееце. Цьфу на вас! Самі ня ведаеце, чаго крычыцё. Вядома, справа цяжкая і не магчыма, бо грошай у нас няма, дый работы многа. Трэба паслаць у «Равок» заяву, няхай дадуць лепшай сенажаці.

— Ты сам дурань стары, а яшчэ ўсіх абзывае дурнямі... Як сьмееш, бо зараз дам пад вуха — сьцягаючы Ігната за палу з плоту, гарлаціў Мацьвей. Узьлез на плот і галёкае. Дзе-ж яны табе возьмуць лепшае сенажаці, калі ўся раздана.

— Дай яму, Мацьвейка, дай—сьмялася куча сялян. — Дальбог дай. Думаць, узьлез і дурнямі ўсіх абзывае, — падсьміхваючыся перадавалі адзін другому.

У часе сходу грамада падзялілася на дзьве групы. Незважаючы на старшыню сходу, кожны крычаў. Быў які́сь пералом, ачавідкі ў грамадзе расьлі групы; адны хацелі зрабіць мэліорацыю, другія—пад кіраўніцтвам млынара, заможніка вёскі—імкнуліся разнесьці гэтую карысную думку, але больш сьвядомая частка сялян, пад кіраўніцтвам комсамольскае ячэйкі і Базыля, пастанавілі правесьці мэліорацыю.

Людзі разыходзіліся па хатам. Кожны толькі знай, вёў гутарку, то аб сенажаці, то аб тым, як пачаць працу. Толькі млынар ішоў да хаты сьціснуўшы ў кішэні кулакі і думаў аб Базылю і комсамольцах; ён быў поўны злосьці, што большая частка сялян пашла за імі. Памінутна ўзгарала ў яго жаданьне на дрэнныя справы, але страх параждаў за плячыма мароз і ён моўчкі сунуўся да хаты.

Ішлі дні.

Сяўба канчалася. Сялянства даглядала двары, гарадзіла платы, рабілі гонты, цэбры, палукашкі,—хто што мог, тое і рабіў, зарабляючы на сена грошы.

Комсамольцы, група сялян і Базыль з пазакасванымі рукавамі, бы адной сям'ёю пачалі мэліорацыйныя работы: косяць мох, цярэбяць кусты, капаюць канавы.

Праца ішла з посьпехам. Яны ўпэўнена глядзелі ў будучнасьць і чамусьці на чорным, яшчэ не даведзеным у парадак поплаве, ім ужо здавалася шоўкавістая трава. Яны гэтаму верылі. «Толькі і бяды--пракідацца некаторы час»—часта разважаў стары Прахор.

Час ішоў.

Зрабіўшы мэліорацыю, сяляне чакалі ўраджаю; марылі аб тым, як на сваёй палосцы каля хаты вырастуць шырокія пракосы травы.

Прайшоў год.

Сенажаць, бы цёмна-сінім морам, красавалася сьвежаю травою. Вырасла тая шаўкавістая трава, аб якой доўгі час марылі. Хто мог бачыць глыбіню радасьці сялянскіх сэрцаў, той мог сказаць, што яны сьвяткавалі вялікае сьвята.

Суседнія вёскі рабілі экскурсіі і зайздросна паглядалі на разлогі і як-бы, ня верачы, пыталіся ў старога Прахора: ці праўда, што такая можа парасьці на «бубне» трава? А Прохар ганарова, цмокаючы люльку ў зубох, расказваў пра гісторыю сенажаці.

Вясновы дзень, як і некалькі гадоў таму назад, зноў склікаў сялян на сход. Комсамольская ячэйка пастанавіла зрабіць поўнасьцю мэліорацыю, прыцёгшы да гэтага і астатніх сялян. Сходам была прынята адпаведная пастанова, і праца пачалася.

Добрая справа разнеслася па ўсёй вакрузе. Толькі млынар быў ня рад, усе яго імкненьні прападалі дарам.

Я. Крыніца.

Саюзныя навіны

„Юнгер Арбэйтэр"—два разы ў тыдзень

У ЦК ЛКСМБ вырашаецца пытаньне аб тым, каб газэта „Юнгер Арбэйтэр" выходзіла, замест аднога раза ў тыдзень, два разы.

Усебеларускія стралковыя спаборніцтвы

Усебеларускія стралковыя спаборніцтвы будуць праводзіцца з 25 па 28 жніўня.

З кожнай акругі на спаборніцтвы дэлегіруюцца па 3 чал.

Рэорганізацыя школы рабочай моладзі

ЦК ЛКСМБ ухваліў рэорганізаваць школу рабочай моладзі імя Леніна. Школа будзе комплектавана па вытворчаму прынцыпу і ў ёй будзе ўведзена выкладаньне тэхнічных ведаў.

Падрыхтоўка комсамольцаў у ВНУ

Бюро Віцебскага АК ЛКСМБ заслухала інформацыю аб рабоце курсаў па падрыхтоўцы ў ВНУ і рабфакі.

Адзначана, што з прычыны позьняга адчыненьня курсаў, была сьціснута праграма, уведзен лекцыйны мэтад пры якім таварышы не маглі самі прапрацоўваць пытаньняў. Таксама выяўлена слабая дапамога курсам з боку профсаюзаў.

За вывучэньне гісторыі комсамолу

Пры Віцебскім АК ЛКСМБ складзена камісія па Гістамолу. У камісію ўвайшлі старэйшыя сябры Віцебскай комсамольскай організацыі.

Вопыт ЛКСМБ у другія організацыі

Па просьбе Бакінскай організацыі ЛКСМ, ЦК ЛКСМБ пераслаў усе матар'ялы і ліст, абагульняючы вопыт работы Вячэрніх Школ Сялянскай Моладзі на Беларусі.

Фізкультура

Першыя па футболу — на Усебеларускае сьвята

24-га ліпеня на спортпляцоўцы „Профінтэрн" адбыўся футбольны матч на пяршынства Беларусі паміж зборнымі камандамі Менску і Бабруйску.

Абедзьве каманды паказалі высокую тэхніку гульні.

Матч скончыўся з лікам 2:3 у карысьць Менску. Такім чынам, Менская зборная футбольная каманда выйшла ў фінал для гульні на Усебеларускім сьвяце фізкультуры, дзе ёй прыдзецца гуляць на першае месца ў Беларусі.

Баскэтбольны матч Менск-Бабруйск

Праходзіўшы 24 ліпеня баскэтбольны матч паміж зборнымі мужчынскімі камандамі Бабруйску і Менску, скончыўся вынікам 42:24 у карысьць Бабруйску.

Трэба адзначыць добрую гульню Бабруйскай каманды і разам з гэтым слабасьць Менскай абароны.

Матч праходзіў на скользкай ад дажджу пляцоўцы—па гэтай прычыне тэмп гульні быў слабы.

Самалёт „Яўрэйскі працоўны".

У „Тыдзень абароны" па СССР разьвярнулася кампанія па збору сродкаў на самалёт „Дэр ідышэр арапашнік" (яўрэйскі працоўны).

У газэты „Эмес" і „Акцябр" паступае на самалёт шмат адлічэньняў ад асобных яўрэйскіх рабочых, саматужнікаў і шэрагу аб'яднаньняў.

Рэдакцыя газэты „Акцябр" выпусьціла аднадзёўную газэту „Дэр ідышэр арапашнік", увесь збор ад якой паступіць на самалёт „Яўрэйскі працоўны".

Пад лёзунгам абароны!

(На сьвяце 10-годняга юбілею Віцебскай комсамоліі)

Ужо 21 ліпеня горад прыняў сьвяточны выгляд. Разьяжджаючыя па гораду трамваі прыбраліся ў лёзунгі, флажкі.

Вечарам 23 ліпеня памяшканьне 2-га Белдзяржтэатру перапоўнілася.

Урачысты сход, прысьвечаны 10-годзьдзю, адчыніў сакратар Віцебскага акругкому ЛКСМБ тав. **Пыканаў**.

— За 10 год мы маем шмат дасягненьняў, шмат перамог... З 50 комсамольцаў мы выраслі у 8-мі тысячную армію. З гэтых 8 тысяч мы зараз налічваем 800 сяброў КП(б)Б. Мы таксама расьцім сабе зьмену-юных піонэраў у шэрагах якіх знаходзіцца зараз 13 000 дзяцей.

Праўда у нас яшчэ шмат працы наперадзе. Віцебская організацыя з такім-жа запалам, як калісьці білася на фронце, зможа рынуцца і рынецца на зьнішчэньне недахопаў.

Выступіўшы потым, прадстаўнік ЦК КПБ тав. **Рыжоў**—гаворыць:

— Ад комсамолу мы атрымлівалі і атрымліваем шмат дапамогі ў нашых мерапрыемствах, якія мы праводзім. Комсамол актыўна ўдзельнічае ў гаспадарчым будаўніцтве, у рацыяналізацыі вытворчасьці, у кампаніі па зьніжэньню цэн.

Але мы яшчэ далёка ня ўсе прарабілі. Наша цэнтральная увага павінна легчы на дзьве справы. Напершае—на умацненьне нашага тылу. Больш увагі дысцыпліне сярод нашых шэрагаў, больш увагі вучобе, культуры.

Падругое—на падрыхтоўку да вайны. **Той комсамолец ня будзе комсамольцам, які ня удзельнічае у гуртку ТСААвіяхіму, які ня вучыцца страляць, ня вучыцца як абыходзіцца з газавымі маскамі.**

Выступаюць прадстаўнік ЦК ЛКСМБ і Менскага АК тав. **Шаліма**, тав. **Сьцяпанаў** (Бабр. АК), **Пурынюн** (Аршанск. АК) і інш.

Праз усе выступленьні праходзіць адна думка:

— Комсамол Віцебшчыны мае шмат перамог. Цяпер яго задача—узмацніць свой тыл, падрыхтавацца да наблюдаючыхся падзей, каб выйсьці з іх як і раней пераможнікамі.

Гэтую думку падкрэсьлілі і тыя тэлеграмы якія юбіляр атрымаў ад Маскоўскай комсамоліі, Гомельскай, Мазырскай і інш.

На заўтра 24 ліпеня 5-цітысячная дэмонстрацыя Віцебскіх комсамольцаў адказала:

— Мы гатовы! Мы заўсёды будзем у першых шэрагах абараняючых заваёвы Кастрычніка.

Аб гэтым гавораць 10 год слаўнага існаваньня.

Мік. Таўбэ.

Земляўпарадкаваньне працоўных яўрэяў

25-га ліпеня споўнілася 3 гады з дню выданьньня дэкрэту ЦВК БССР аб надзяленьні яўрэяў зямлёй.

— Наша прамысловасьць,—гаварылася ў дэкрэце,—ня можа пакуль што абхапіць усіх жадаючых працаваць у ёй. Яўрэйскае жыхарства цягнецца да земляробчай працы. Яно здольна працаваць на зямлі. Гэта яскрава даказала праца існуючых ужо ў другіх рэспубліках яўрэйскіх земляробчых таварыстваў.

Пастанова гаварыла: надзяляць яўрэяў зямлёй нараўне з іншымі працоўнымі, хоць бы яны (яўрэі) раней і не займаліся земляробствам

6 студзеня 1925 г. Саўнарком Беларусі даручыў Наркому Земляробства безадкладна забраніраваць 10000 дзесяцін для надзяленьня яўрэяў зямлёй. Пастанова гаварыла аб прадстаўленьні шэрагу ільгот для яўрэяў, пераходзячых на земляробчую працу, аб крэдытаваньні яўрэйскага сялянства і г. д.

За 3 гады

Толькі 3 гады прайшло з таго часу. Маладое яўрэйскае земляробства Беларусі мае за гэты час вялікія дасягненьні.

За 1925-26 г. для земляўпарадкаваньня яўрэяў выдадзена 15268 дзесяцін зямлі, на якіх організаваны 103 арцелі 22 пасёлкі з колькасьцю 1147 яўрэйскіх сямей на іх.

Акрамя гэтага—372 яўрэйскіх сем'і адтрымалі зямлю ў агульным парадку па земляўпарадкаваньню.

У 1927 годзе прадугледжана вылучыць 7000 дзесяцін для надзяленьня яўрэяў зямлёй, з якіх ужо перададзена 1000 дзесяцін і прадстаўлена да перадачы яшчэ гэтулькі ж.

Акрамя ўсяго гэтага—1063 яўрэйскіх сям'і адтрымалі зямлю ў іншых мясцох СССР.

М. З.

Новыя навучальныя ўстановы.

Канчаткова зацьверджана адчыненьне ў гэтым годзе наступных навучальных устаноў у Беларусі: Вячэрняга, рабочага унівэрсытэту ў Менску—на 120 чалавек, Вячэрняга рабфаку ў Менску—на 60 чал., у Гомлі—на 60 і Дукоры (для с.-г. рабочых)—на 40 чалавек.

У Васілевічах, Гомельскага раёну, адчыняецца дзяўны рабфак з 2-х гадовым навучаньнем для падрыхтоўкі у ВНУ.

У організоўваемыя ў Менску музычныя народныя клясы будзе прынята 60 чалавек.

Адчыняюцца новыя профтэхшколы: Барысаўская—будаўнікоў—на 30 чалавек сыравараў і масладзелаў пры Барысаўскім с.-г. тэхнікуме таксама на 30 чалавек, агнятрывалага будаўніцтва пры Гомельскай профшколе дрэваапрацовачнікаў—на 30 чал. і аўтатрактарныя аднагадовыя курсы пры Менскай аб'яднанай профшколе.

Адказы чытачам

Грынбергу (№ 1051). Пытаньне аб організацыі курсаў рахункаводаў яшчэ ўсё вырашаецца. На курсы будуць прымацца асобы з ведамі сямігодкі.

Голанту (№ 1052) Мэдагляд у Менскім дарожна-будаўнічым тэхнікуме будзе ўтварацца з 15 жніўня.

Чыпру (№ 1053) Праз сельсавет, потым Райвыканком, трэба зьвярнуцца ў Акрсабез, прадставіць даведку аб дрэнным матар'яльным становішчы, тады Акрсабез будзе хадайнічаць аб выдачы дармовага ортопэдычнага протэзу.

Ханіну. (№ 1054). Аб здачы калёквіуму трэба на месцы ўмовіцца з пэдсаветам школы.

Яму-ж (№ 1055) Можна ў тэхнікум прадставіць завераныя копіі документаў.

Дзе начаваць Клоцу?

Прышоўшы пасьля працы дамоў, малады рабочы Клоц кладзецца спаць. Але яму ня сьпіцца.

Яго невялічкая кватэра патрабуе неабходнага рамонту. Ён **3 разы падаваў заяву ў праўленьне жылтаварыства № 42 і 3 разы яму адмаўлялі ў яго просьбе.**

І вось таму ня сьпіцца Клоцу.

Ён хавае галаву пад коўдры баючыся, каб тынкаваньне, адваліўшыся, ня дала яму па галаве і не дала-б яму магчымасьці спакойна выкарыстаць месячны адпачынак, якога ён чакае з дня на дзень.

Вада, якая льлецца зверху, прымушае яго расстаўляць міскі, талеркі і вёдра, каб асьцерагчыся ад «патопу».

Змучаны бойкай з **„стыхіяй"** ён засыпае пад раніцу.

Сьніцца яму, як праўленьне жылтаварыства разьбірае яго заяву, і піша рэзалюцыю:

«Адрамантаваць кватэру т. Клоца».

Але ўпаўшы ў гэты час вялікі кавалак тынкаванкі абуджвае яго ад салодкага сну.

Блак.

Сяброўскія адлікі і нашы недалікі

Многія комсамольцы ня ўносяць сяброўскіх адлікаў па шэсьць і больш месяцаў.

Зьбіральнік сяброўскіх адлікаў:
Што за чорт: ня то ячэйка „худая", ня то я кепска працую.

„НАШ АДКАЗ ЧЭМБЭРЛЕНУ"

Нова-Быхаўская ячэйка сабрала 7 р. 40 кап. і выклікае наступныя ячэйкі Быхаўскай організацыі:

Гарадзкую Быхаўскую, профэсыянальную, Быхаўскі райком ЛКСМБ, Ямніцкую ячэйку, Грудзінаўскую, Гарадзецкую, Лудчыцкую, Таймаўскую, Ніжне-Ташчыцкую, Чырвона-Бярэжаскую, Студзенецкую, завода «Ільліча», Нікановіцкую, Кузьковіцкую, Макронскую, Глускую і Залотвянскую ячэйкі ЛКСМБ.

Комсамольская ячэйка пры кооператыўных установах гор. Воршы пастанавіла адлічыць 2 проц. месячнага заробку ў фонд „Наш адказ Чэмбэрлену".

Пасьля адлічэньняў гэта дало 11 руб. 40 кап.

Выклікаем ячэйку ЦРК, Саўгандальслужачых, Працасьветы і Працколектываў.

Аб прыёме ў індустрыяльныя тэхнікумы і профтэхшколы БССР

На Беларусі маюцца ўсяго 2 індустрыяльных тэхнікумы — політэхнічны ў Віцебску і АДСТ (Арх. Дар. Будаўн.) у Менску, і 20 профтэхшкол розных спэцыяльнасьцяй, галоўным чынам мэталістаў і дрэваапрацоўшчыкаў. Кожная акруга, акрамя Полацкай мае на сваіх абшарах адну альбо некалькі школ. Прыём у гэтым (1927-28) годзе адбудзецца ўва ўсе індустрыяльныя тэхнікумы і профтэхшколы БССР.

Маючыся ў Наркамасьветы папярэднія весткі аб ходзе прыёму (падача заяў) паказваюць, што ў той час як у індустрыяльныя тэхнікумы маецца вялікі наплыў жадаючых вучыцца ў апошніх, у профтэхшколах справа абстаіць значна слабей, асабліва ў тых профтэхшколах, у якіх прыём у гэтым годзе адбудзецца выключна з ліку асоб, маючых веды ў абхвапе курсу 7-мі гадовай школы. Такія школы (пераведзеныя на базу 7-мі годкі, з якіх адна пераведзена ў мінулым годзе і 5 у гэтым) знаходзяцца ў наступных акругах:— у г. Менску 2 (аб'яднаная і краўцоў), Віцебскай акрузе 2 (абедзьве мэталістаў, з якіх адна знаходзіцца ў г. Віцебску. другая ў г. Гарадку), адна профтэхшкола мэталістаў у г. Гомлі і адна ў г. Магілеве. Перавод 6-ці профтэхшкол на базу 7-мі годкі бязумоўна зьяўляецца правільным, бо гэта дасьць магчымасьць, з аднаго боку, увязаць профтэхшколы знізу з 7-мі гадовай школай, а зьверху—з ВНУ, а з другога боку—профшколы будуць пастаўлены ў лепшыя ўмовы ў адносінах падрыхтоўкі досыць тэхнічна-падрыхтаваных і сьвядомых рабочых, але ў сувязі з недастатковым контынгентам дзяцей рабочых і беднейшых сялян у 7-мі гадовых школах (асабліва на апошнім курсе), існуе небясьпека пагоршаньня соцыяльнага складу прыёму ў профтэхшколы. Лічбы паказваюць, што ў Віцебскі політэхнікум ужо падана да 2000 заяў і ў АДСТ звыш 200 заяў, прынята-будзе ў памянёныя тэхнікумы, згодна загаду Наркамасьветы, у Віцебскі політэхнічны- 55 асоб і Менскі АДСТ—50 асоб, пры гэтым, лічбы прыёму ў гэтым годзе ні ў якім разе ня будуць павялічаны.

Такім чынам мы маем наступны малюнак—агромны наплыў у індустрыяльныя тэхнікумы і небясьпека неўкамплектаваньня рэорганізаваных профтэхшкол соцыяльна падыходзячым элемэнтам. Правілы прыёму, якія выданы Наркамасьветай для паступаючых у тэхнікумы і профтэхшколы, таксама ў гэтым годзе маюць некаторыя асаблівасьці. Галоўныя з іх: 1) дазвол у гэтым годзе асобам, скончыўшым 7-мі гадовыя школы, паступаць у Тэхнікумы бяз іспытаў і 2) вучні, скончыўшыя профшколы у 26-27 годзе адпаведнай спэцыяльнасьці з тэхнікумам і маючыя належны водзыў Пэдагагічнай радышколы, прымаюцца ў апошнія ў **першую чаргу і без іспытаў**. З пункту погляду утварэньня належнай увязкі паміж 7-мі гадовай школай і профтэхшколай з тэхнікумам гэтыя моманты зьяўляюцца безумоўна правільнымі, але зразумела, што для паступленьня ў індустрыяльныя тэхнікумы профтэхшкольцы, якія маюць вытворчую кваліфікацыю, карыстаюцца большымі правамі, чым скончыўшыя звычайныя 7-мі гадовыя школы.

З падаўшых заявы у індустрыяльныя тэхнікумы значную колькасьць утвараюць скончыўшыя профтэхшколы, з якіх магчыма будзе адабраць належны контынгент для прыёму ў тэхнікумы і такім чынам ўся астатняя маса, падаўшая заявы ў тэхнікумы, амаль што выключна прынята ня будзе. Яшчэ ў мінулым годзе (нават, калі скончыўшыя профшколы такога права ня мелі) вялікая колькасьць жадаючых паступіць у індустрыяльныя тэхнікумы, якім было адмоўлена ў прыёму, ужо пасьля сканчэньня тэрміну падачы заяў хлынула ў іншыя тэхнікумы і профтэхшколы, гэтым самым зрывала нармальны ход прыёму ў гэтыя ўстановы, нават вялікая частка зусім аказалася за бортам навучальных устаноў. У гэтым годзе ніякіх заяў аб прыёму ў тэхнікумы і профтэхшколы пасьля вызначага ў правілах аб прыёму тэрміну (15-га жніўня) прымацца ня будзе. З вышэй сказанага перад органамі Нарасьветы, комсамольскімі і іншымі грамадзкімі організацыямі на мясцох паўстаюць на бліжэйшы час у адносінах да прыёму у індустрыяльныя тэхнікумы і профтэхшколы дзьве асноўныя задачы: 1) у адносінах да тэхнікумаў—растлумачэньне падаўшым заявы аб сапраўдным становішчы ў адносінах да паступленьня у іх. Трэба каб зараз-жа кожны падаўшы заяву ў індустрыяльны тэхнікум падумаў аб гэтым і ў сувязі з абсалютнай немагчымасьцю прыёму нават і дзесятай часткі жадаючых паступіць, абраў тую ці іншую профтэхшколу ці іншага тыпу тэхнікум і сваечасова падаў у прыймовую камісію гэтых устаноў заяву аб прыёме з далучэньнем адпаведных дакумантаў, 2) адносна профтэхшкол, пераведзеных на базу 7-мі годкі, растлумачэньне на сходах рабочай і сялянскай моладзі значэньня гэтых школ, пастаноўка спраў у іх і г. д. з тэй мэтай, каб укамплектаваць іх сваечасова і добрым па соцыяльнаму складу элемэнтам.

Капелюш.

Людзі з „жалезнымі нэрвамі".

(У нэрвовай клініцы).

Доктар уважліва аглядзеў хворага. Тады задаўшы некалькі пытаньняў, сказаў: «Ваша нэрвовая сыстэма не ўпарадку. Сэрца таксама працуе дрэнна. Вось—паперка, накіруйцеся у нэрвовую клініку».

Па **Каломенскай** вуліцы ў невялікім двухпавярховым доме зьмяшчаецца нэрвовая клініка.

Хворы паперш пападае ў невялічкі пакоік, дзе трэба запоўніць анкету (але не такую, ад якой захварэеш на нэрвы). Усяго некалькі запытаньняў, пры дапамозе якіх можна высьвятліць рух хваробы.

Хворы ў габінэце доктара.

Вялікі пакой, увесь заастаўлены апаратамі і шклянкамі.

Хворы павінен сесьці.

Вось вялікі рознакаляровы круг. Ён сілай току пачынае круціцца.

Хутчэй, хутчэй.

Усе колеры зьліваюцца ў адзін. Хвораму даецца запытаньне.

— Якога колеру круг?

Хворы блытаецца. Хуткі рух круга, разнастайныя колеры мільгаючыя ў яго вачох, выклікаюць у яго павышаную напруджанасьць нэрваў і ён ня можа на гэта запытаньне адказаць, ня гледзячы на тое, што круг жоўтага колеру.

Доктар нагляданьні запісвае ў анкеце хворага.

Далей хвораму даецца іголка, якою ён павінен папасьці паміж пальцамі рукі, распрасьцёртай на стале.

Рука хворага дрыжыць. Ён няўмела пападае іголкай паміж пальцаў, раз ад разу колючы руку.

Ёсьць шмат розных прыбораў і апаратаў, пры дапамозе якіх доктар высьвятляе памяць, слух, пачуцьцё хворага.

— Вы, таварыш, хварэеце вельмі павышанай узбуджанасьцю нэрваў Ваш мозг і сэрца патрабуюць поўнага адпачынку. Мы вас паложым у бальніцу пры клініцы.

Назаўтра ён прышоўшы ў клініку, павінен вымыцца ў ваньне з салонай вадой, атрымаць чыстае бялізна, і ўкласьціся ў прыгатоўлены ложак, у высокай сьветлай палаце.

Лечаць хворых ваннамі, электрычнасьцю, утварэньнем супакою вакол хворага.

Вечарамі паказваюць лёгкія кіна-карціны, чытаюць хворым „нічога ня кажучыя" апавяданьні

Пасьля абеду некаторыя займаюцца лёгкай фізкультурай, гуляюць у шашкі, і ў шахматы (толькі з дазволу доктара), малююць невялічкія малюнкі.

У доме ціха ўвесь дзень. Толькі раніцаю, калі адбываецца прыём і прыходзяць адусюль хворыя, на некалькі хвілін падымаецца няпрывычны для гэтых пакояў шум.

Вечарам рабочыя з фабрык і заводаў і сяляне з вёсак прыходзяць сюды паслухаць лекцыю профэсара Кроля, які дэманструе перад імі хворых, гыпнатызуе іх і апавядае аб тым часе, калі правідлова організаваная праца, і добра пастаўленае жыцьцё «самі сабою» будуць рыхтаваць моцнае пакаленьне з жалезнымі нэрвамі.

Блокітны Эд.

„Чырвонай Зьмене" адказваюць

У адказ на зьмешчаную ў № 76 «Чырвонай Зьмены» заметку «Адрамантуйце машыну» **Белхарчтрэст** паведамляе, што разьліўная машына ўжо адрамантавана, але пусьціць яе ў працу можна будзе толькі пасьля атрыманьня ў хуткім часе новага фільтру. Атрыманы раней фільтрапрэс, дзякуючы вялікаму даўленьню дапасаваць да гэтай машыны было немагчыма.

Шашкі

Шашачны турнір

З аўторка 26 ліпеня 1927 г. у школьным шахматна-шашачным клюбе (Ленінская 21, першы паверх) пачынаецца запіс жадаючай удзельнічаць у шашачным турніры вучнёўскай моладзі. Аб пачатку турніру будзе паведамлена асобна.

Клюб адчынен па аўторкам, пятніцам і нядзелям з 7 да 11 г. увечары.

Жаночы шашачны турнір

Школьным шашбюро намячаюцца ў бліжэйшым часе правядзеньне ў Менску жаночага шашачнага турніру.

Прыём у Вільшчынскую школу сялянскай моладзі

Пры паступленьні у Вільшчынскую школу Сялянскай Моладзі патрабуюцца наступныя дакуманты: пасьведчаньне аб сканчэньні чатырохгодкі, мэтрычная спраўка, спраўка аб здароў'і і аб соцыяльным становішчы.

Прыём заяў да 10-га жніўня, пачатак іспытаў 20-га жніўня г. г.

Згублены:

— У часе манэўраў знойдзен сяброўскі білет № 54062 на імя **Корбута Уладзімера.** Білет зараз знаходзіцца у вучастпададдзеле Менакругкому ЛКСМБ, куды і трэба зьвярнуцца згубіўшаму яго.

Адказныя рэдактары: А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІК.

Галоўлітбел № 24867 Менск, 2 друкарня БДВ.